

Dødsfiender ble fredsbyggere

Geir Ove Fonn

geir.ove.fonn@vl.no

22 310 431

For 20 år siden var pastor James Wuye og imam Muhammad Ashafa bitre fiender som ledet hver sine nigerianske militsgrupper. Nå er de partnere for fred.

I et belte midt i Nigeria er minst 10.000 mennesker drept i stridigheter mellom kristne og muslimer de siste tiårene. Kampen har stått om ressurser og makt i Afrikas mest folkerike land, der religiøse ledere på begge sider har bidratt til å kaste bensin på bålet.

Sharia. – Vi kristne opplevde utover 1980-tallet at muslimene trengte seg på nordfra og prøvde å dominere våre områder gjennom aggressiv misjonering, daawa, og innføring av sharialov. Motsetningene fremmet et hat som nærmest ble programmert inn i oss fra barnsben av, sier pastor Wuye.

På 1980-tallet ledet han en militsgruppe som motsatte seg islamisering av delstaten Kaduna, der han kommer fra. Blant dem Wuye kjempet mot var en muslimsk milits ledet av Muhammad Ashafa. Det bitre hatet mellom gruppene skulle koste pastoren dyrt:

Protese. – I 1992 ble våre styrker utsatt for et muslimsk gjengjeldelsesangrep, der jeg fikk hogget av meg den ene hånden. To av de nære rundt meg ble drept, blant annet min fremste livvakt. Ansvaret for at jeg gjorde hans kone til enke har tyngt meg hver dag siden, og hun har aldri kunnet tilgi meg, forteller Wuye.

Pastoren holder opp den høye armen og skryter av det flotte håndverket til protesemakeren. Imam Ashafa har hørt den blodige historien utallige ganger, men i dag kan han smile av hatet de den gang næret mot hverandre.

– Det kom til et punkt da jeg innså at det vi drev med ikke hadde noe med kjernen i religionens buskap å gjøre. Vi ble ført bak lyset av ubrukelige religiøse ledere som utnyttet menneskers trostilknytning til å gi næring til hatet. De fortalte oss aldri at vår religion står for kjærlighet og forsoning, sier imam Ashafa.

I 1995 gikk de to tidligere erkefiendene sammen om å etablere Interfaith Mediation Center (IMH), en tverreligiøs organisasjon som jobber med freds- og forsoningsarbeid både i Nigeria og andre land. De har bidratt til å dempe blodige konflikter i delstatene Kaduna og Yelwa, og har også vært brukt som fredsbyggere i Sudan, Burundi og Kenya.

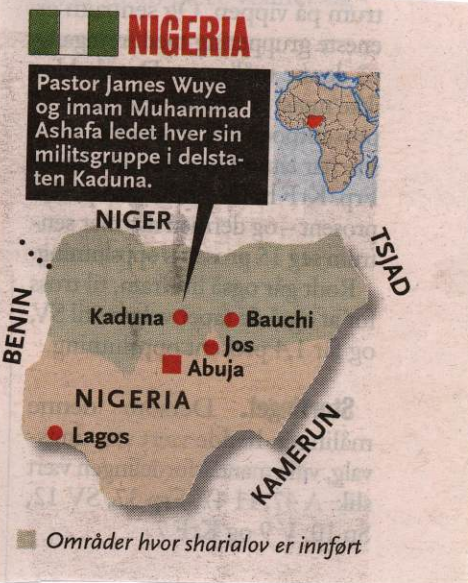
Ville drepe. Samarbeidet startet ikke uten problemer. Pastor Wuye vedgår at han de første par årene flere ganger var fristet til å drepe partneren, som hevn for hånden som var hogget av og skaden som påførte ham så

store smerter.

– Noen ganger måtte imamen og jeg dele hotellrom når vi reiste rundt for å drive vårt fredsarbeid. Han sover svært tungt, og mer enn én gang tenkte jeg å hevne meg ved å presse en pute over hodet hans. Det som stanset meg, var Guds ord om at du ikke skal drepe, sier Wuye.

Men pastoren innså at han aldri ville få fred med hat i hjertet, og bitterheten slapp taket.

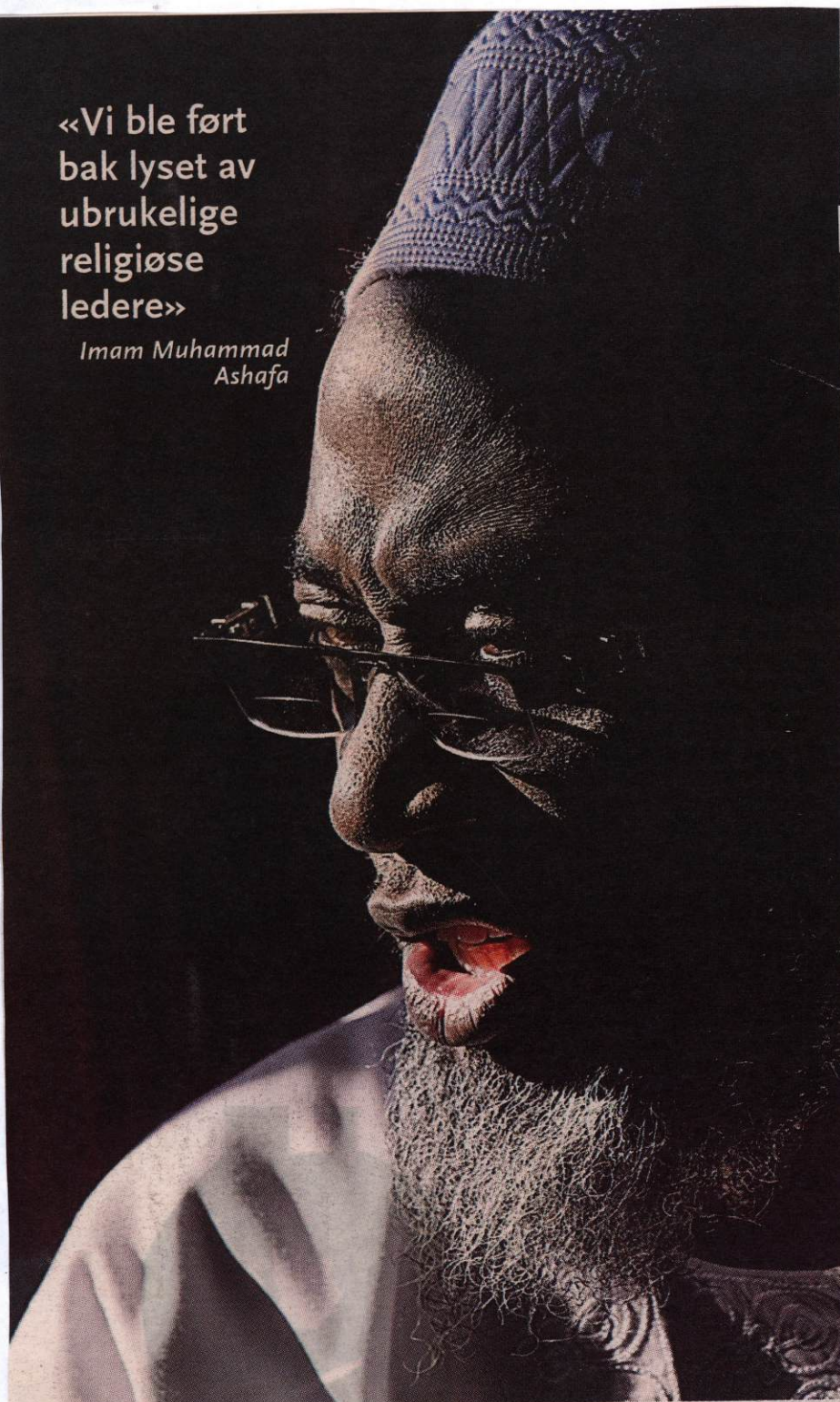
Nære venner. – Desmond Tutu har sagt at «tilgivelse er våpenet for den modige». Hvis du ikke kan tilgi, er du svak. Når jeg hatet imamen, gjorde jeg bare meg selv vondt. Det beste du kan gjøre for å ødelegge en fiende, er å gjøre ham til din venn, smiler pastor Wuye.

VÅRTLAND
2011

«Vi ble ført
bak lyset av
ubrukelige
religiøse
ledere»

Imam Muhammad
Ashafa

Imam Muhammad Ashafa var leder for en muslimsk militsgruppe i delstaten Kaduna i Nigeria. Han kjempet for å innføre sharialov.

Begge foto: Øystein Franck-Nielsen

VÅRT LAND 2011

kolleger som sammen har mottatt flere prestisjefylte priser for sitt fredsarbeid. De har bygget opp en organisasjon med 14 ansatte og mange frivillige, som blant annet arrangerer seminarer og kurs på skoler og universiteter, om alt fra demokratibyging til tverreligiøs dialog.

– Vår store ambisjon er å utvikle dette til en institusjon som kan fremme samarbeid og brobygging i hele Afrika. Vi ser for oss at religiøse ledere på ulike nivå kan gjennomgå et intensivt

«Religion blir utnyttet i det som egentlig er en kamp om tilgang til knappe ressurser»

Pastor James Wuye
og imam Muhammad Ashafa

kurs på tre-fire uker, der de lærer våre ikkevoldelige teknikker for fred og forsoning på tvers av religiøse, kulturelle og etniske skillelinjer, sier imam Ashafa.

Riktig vei. De mener at det tett befolkede Nigeria med sine mer enn 150 millioner innbyggere nå er på rett vei, med utsikter til fredelige president- og parlamentsvalg i neste måned.

Fortsatt er det lommer med sterke motsetninger mellom kristne og muslimer, i Jos, Bauchi og Maiduguri, men de frykter

«Når
jeg hatet
imamen,
gjorde
jeg bare
meg selv
vondt»

Pastor
James Wuye

VÅRT LAND 2011

liberale og konservative krefter, men problemet er at stemmene til de moderat som utgjør det store flertall, ofte blir overdøvet av ekstremistene.

– Religion blir utnyttet i det som egentlig er en kamp om tilgang til knappe ressurser.

Nå står Elfenbenskysten midt oppe i en voldelig polarisering mellom etniske skillelinjer, men vi må unngå å stemple det som en religiøst basert konflikt, sier de to, som ønsker å bidra med forsoningstiltak i det vestafrikanske landet.

Fredsforkjemperne ser for seg at den arabiske revolusjonsvåren er del av demokratibølge som vil få stadig bedre feste på hele det afrikanske kontinentet. Men de er enige om at demokrati og fred aldri kan kjempes fram med våpen i hånd.

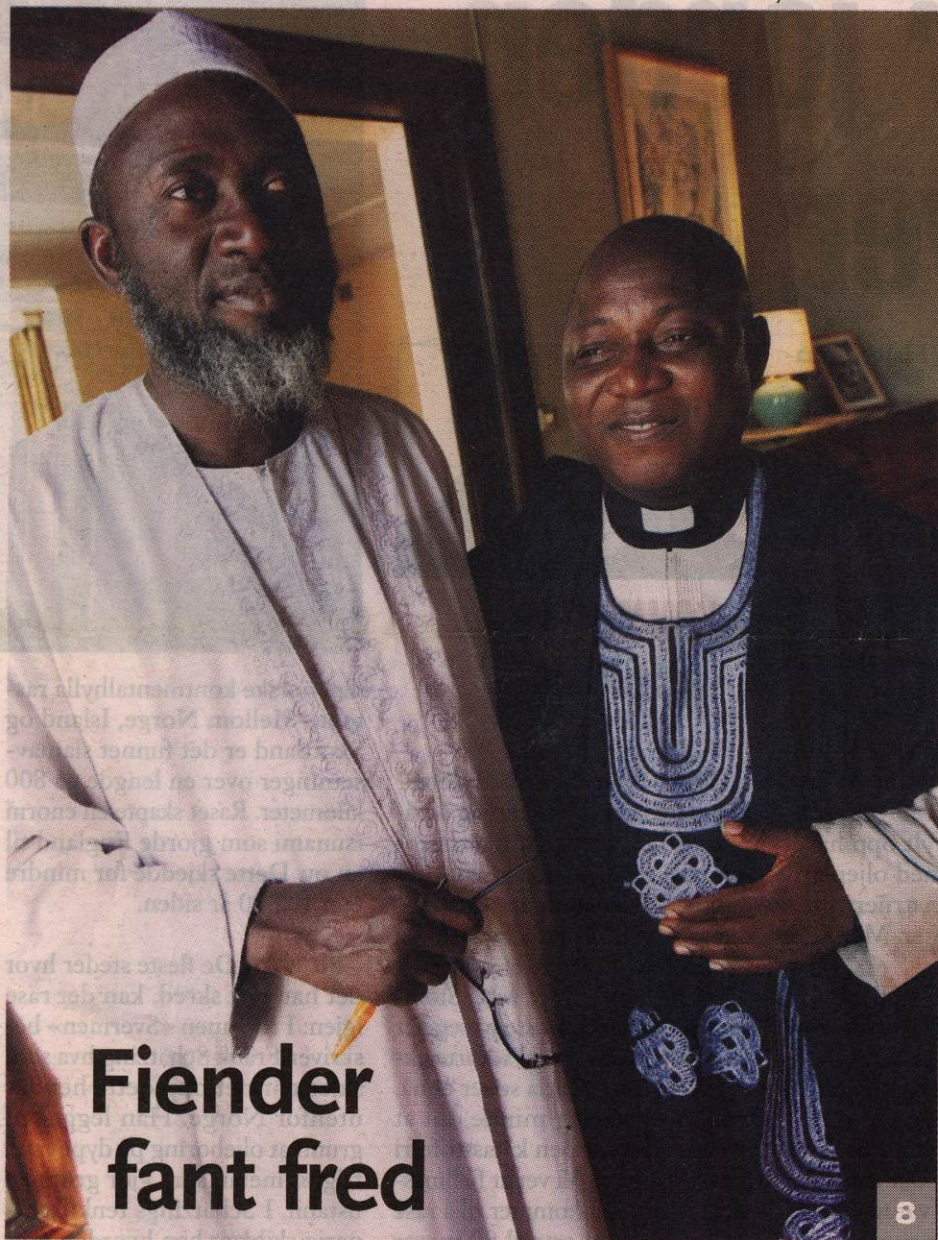
Pastor James Wuye ledet en kristen militsgruppe som kjempet mot islamiseringen av området. Han mistet en hånd i kamp mot muslimske grupper.

ikke lenger at lokale sammenstøt kan sette fyr på en storkonflikt.

– Vi har gått tilbake til våre folk i de konfliktfylte områdene og utfordret dem på at deres handlinger ikke stemmer med det budskap som står i Bibelen og Koranen. Hvis religion er et

problem, så kan det også bli en løsning.

Ekstremisme. Begge avviser bildet av mer polarisert verden der religiøse ekstremister er på frammarsj. De påpeker at det i alle grupper finnes ekstreme,

Fiender fant fred

8

Imam Muhammad Ashafa og pastor James Wuye kjempet for 20 år siden mot hverandre i en bitter religionskrig i Nigeria. Nå er de i Norge med et felles budskap om fred.